נתנדב לעילוי ולטובת נשמת הר"ר ישעיה ז"ל בן יבלחט"א הר"ר אהרן הכהן הי"ו

אויך אידיש

זוהר הקדוש מיטן כידוש מתוק מדבש אויף די פרשה

לוח עמוד היומי בזוה"ק לפרשת בהר

חלק ו פרשת משפטים

יום	וילנא	מתוק מדבש
ראשון	קט ע"א	תצג-תצט
שני	קט ע"ב	תצט-תקה
שלישי	קי ע"א	תקה-תקי
רביעי	קי ע"ב	תקי-תקיז
חמישי	קיא	תקיז-תקכא
שישי	קי - קיא	תקכא-תקכט
שב"ק	קיב ע"א	תקכט-תקלה

יו"ל בעזהשי"ת ע"י מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים | עלון מס' 83 | פרשת אמור תשפ"ב

ענין נטילת ידי הכהן על ידי לוי

כִּי אֲנִי יהו"ה מְקַדְּשׁוֹ, שאל רבי שמעון **מַהוּ מְקַדְּשׁוֹ** למה כתוב מקדשו בלשון הוה, ולא קדשתיו בלשון עבר, ואמר **אֶלָּא** לכן כתוב מקדשו, כי **אֲנָא הוּא הַהוּא דְּאִיהוּ מְקַדֵּשׁ לֵיהּ בְּכָל יוֹמָא** אני הוא שמקדש אותו תמיד בכל יום, על ידי שאני משרה שכינתי עליו, **וּבְגִין כָּךְ לָא יַפְגִּים זַרְעֵיהּ** ובשביל זה לא יפגום את זרעו, **וְלָא יִשְׁתְּכַח בֵּיהּ פְּגִימוּ** ולא ימצא בו פגם, כי אין אני שורה במקום פגום, **דְּהָא** שהרי **אֲנִי יהו"ה מְקַדְּשׁוֹ** תמיד, **דַּאֲנָא בָּעֵינָא לְקַדְּשָׁא לֵיהּ** כי אני רוצה לקדש אותו על ידי השראת שכינתי עליו, **וְיִשְׁתְּכַח קַדִּישָׁא בְּכֹלָּא** כדי שימצא הכהן קדוש בכל עניניו, **דְּקַדִּישָׁא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּקַדִּישָׁא** שהקדוש ב"ה ישתמש על ידי כהן הקדוש.

תָּא חֲזֵי, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף צ ע"ב) **יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּכָהֲנָא** בא וראה, כי הקב"ה ישתמש על ידי הכהן, לכן **וְיִשְׁתְּכַח קַדִּישָׁא כַּד אָתֵי לְשַׁמְּשָׁא** הוא ימצא קדוש כשבא לשמש בקודש, **וּבְגִין דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּכָהֲנָא דְּאִיהוּ קַדִּישָׁא** וכדי שהקב"ה שהוא קדוש ישתמש על ידי הכהן שהוא קדוש, **כָּהֲנָא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּדַכְיָא** לכן הכהן שהוא קדוש ישתמש גם כן על ידי טהור דהיינו על ידי לוי, **דְּאִתְקַדָּשׁ בְּדַכְיוּתֵיהּ** המתקדש בטהרתו, **וּמַאי אִיהוּ** ומי הוא, ואמר **לֵיוָאֵי** הם הלוים, כמ"ש (במדבר ח ו) קח את הלוים מתוך בני ישראל וטהרת אותם, **בַּר נָשׁ אָחֳרָא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּקַדִּישָׁא אָחֳרָא** אדם אחר אפילו ישראל שהוא קדוש ישתמש על ידי קדוש אחר, כגון בבקר יטול ידיו על ידי מי שכבר נטל את ידיו, **בְּגִין דְּיִשְׁתַּכְּחוּן כֹּלָּא בִּקְדוּשָׁה לְשַׁמְּשָׁא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** כדי שימצאו כל ישראל בקדושה לשמש להקב"ה.

אידיש

דער ענין פון וואשן די הענט פונעם כהן דורך א לוי

עס שטייט אין פסוק "כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ", ווייל אויך דער אויבערשטער טו אים הייליגן, האט רבי שמעון געפרעגט, פארוואס שטייט "מְקַדְּשׁוֹ" מיט א לשון הוה, און עס שטייט נישט "קִדַּשְׁתִּיו" מיט א לשון עבר, האט רבי שמעון געזאגט, נאר, דערפאר שטייט "מְקַדְּשׁוֹ", ווייל דאס מיינט, איך בין דער וואס הייליגט אים שטענדיג יעדן טאג, דורכדעם וואס איך מאך רוען מיין שכינה אויף אים, און וועגן דעם זאל ער נישט פארשווענדן זיינע קינדער, און עס זאל נישט געפינען ווערן אין אים קיין פגם, ווייל איך רו נישט אין אן ארט וואס איז פארשווענדט, ווייל "אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ", איך דער אויבערשטער טו אים שטענדיג הייליגן, ווייל איך וויל אים הייליגן דורכן מאכן רוען מיין שכינה אויף אים, כדי דער כהן זאל געפינען ווערן הייליג אין אלע זיינע ענינים, ווייל דער אויבערשטער וועט זיך באניצן דורכן הייליגן כהן.

קום און זע, ווי באלד דער אויבערשטער וועט זיך באניצן דורכן כהן, דעריבער זאל ער זיך געפינען הייליג ווען ער קומט באדינען אינעם הייליגן ארט, און כדי דער אויבערשטער וואס ער איז הייליג, זאל זיך באניצן דורכן כהן וואס ער איז הייליג, דעריבער דער כהן וואס ער איז הייליג זאל זיך אויך באניצן דורך א טהור'ער מענטש, דאס הייסט דורך א לוי, וואס ער ווערט הייליג דורך זיין טהרה, און ווער איז ער, זאגט דער זוהר הקדוש, דאס זענען די לוים, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "קַח אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אוֹתָם", נעם די לוים פון צווישן די אידישע קינדער און דו זאלסט זיי רייניגן, זאל אן אנדער מענטש, אפילו א ישראל, וואס ער איז

זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, **דַּעֲלַיְיהוּ כְּתִיב** שעליהם נאמר **וָאַבְדִּיל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי,** והיינו **כַּמָּה פְּרִישָׁן יִשְׂרָאֵל מִכֹּלָּא בִּקְדוּשָׁה לְשַׁמְּשָׁא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** כמה נבדלים הם ישראל מכל האומות, לשמש בקדושה להקב"ה, כי יש מי שפורש עצמו מאיסורי לאוין אבל לקדושה לא כל אחד יכול להגיע, **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זהו שכתוב **וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וְהְיִיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי יהו"ה וְגוֹ'.** (רמ"ק והרמ"ו ומפרשים) (דף צ ע"א-ע"ב, ובביאורינו כרך יא עמ' תלא-תלב)

הקב"ה יצא כביכול מן הגלות ביחד עם ישראל בעת הגאולה

תּוּ פְּתַח עוד פתח רבי שמעון **וְאָמַר** לפרש מה שכתוב **לַיהו"ה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה,** הנה מה שכתוב **לַיהו"ה הַיְשׁוּעָה, הָכִי תָּנֵינַן** כך למדנו (נמס' מגילה דף כט ע"ב), כי **זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל** אשריהם ישראל, **דִּבְכָל אֲתַר דְּאִתְגָּלוּ, שְׁכִינְתָּא אִתְגַּלְיָא בַּהֲדַיְיהוּ** שבכל מקום שגלו, השכינה גלתה עמהם, ושואל אם כן **כַּד יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִגָּלוּתָא, פּוּרְקָנָא לְמַאן** כשיצאו ישראל מן הגלות, למי תהיה הגאולה, **לְיִשְׂרָאֵל אוֹ לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** מאחר ששניהם בגלות.

ומשיב **אֶלָּא הָא אוֹקְמוּהּ בְּכַמָּה קְרָאֵי, וְהָכָא** אלא הרי ביארנו בכמה כתובים, וכן כאן, דכתיב **לַיהו"ה הַיְשׁוּעָה,** **וַדַּאי** ודאי תהיה ישועה גם לה', **אֵימָתַי** מתי תהיה ישועת ה', כשתהיה **עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה,** דהיינו **בְּשַׁעְתָּא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַשְׁגַּח בְּבִרְכָאן עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל** בשעה שהקב"ה ישגיח בברכות על ישראל, **לְאַפָּקָא לוֹן מִן גָּלוּתָא וּלְאוֹטָבָא לְהוּ** להוציא אותם מן הגלות ולהטיב להם, **כְּדֵין לַיהו"ה הַיְשׁוּעָה וַדַּאי** אז תהיה גם

אידיש

הייליג, זיך באַניצן דורך אַן אַנדערער וואָס איז הייליג, צום ביישפּיל, אינדערפרי זאָל ער זיך לאָזן וואַשן די הענט דורך איינער וואָס האָט שוין געוואַשן די הענט, כּדי אַלע אידן זאָל זיך געפינען בקדושה כּדי צו דינען צום אויבערשטן.

וואויל איז פאַר די אידן אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט, וואָס אויף זיי שטייט אין פּסוק "וָאַבְדִּיל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי", און איך וועל אייך אָפּשיידן פון די פעלקער, צו זיין פאַר מיר, און דאָס הייסט, ווי שטאַרק זענען די אידן אָפּגעשיידט פון די פעלקער, צו דינען מיט הייליגקייט פאַרן אויבערשטן, ווייל עס איז דאָ איינער וואָס ער שיידט זיך אָפּ פון איסורי לאוין אָבער צו די קדושה קען נישט יעדער איינער דערגרייכן, דאָס איז וואָס עס שטייט אין פּסוק "וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וְהְיִיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי ה' וְגוֹ'", און איר זאָלט זיך הייליגן און איר וועט זיין הייליג, ווייל איך בין דער אויבערשטער.

דער אויבערשטער וועט אַרויסגיין בכּבוֹל פונעם גּלות צוזאַמען מיט די אידן. אינדערצייט פון די גאולה

נָאוּ האָט רבי שמעון אָנגעהויבן צו דרשענען און ער האָט געזאָגט, צו ערקלערן דאָס וואָס עס שטייט אין פּסוק "לַה' הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה", אויפן אויבערשטן כּבוֹל ליגט, צו העלפן די אידן, און אויף דיין פאָלק ליגט, צו לויבן דעם אויבערשטן שטענדיג, אָט דאָס וואָס עס שטייט "לַה' הַיְשׁוּעָה", האָבן מיר אַזוי געלערנט, וואויל איז צו די אידן, ווייל אין יעדן אָרט וואו זיי האָבן געוואַנדערט, האָט די שכינה געוואַנדערט מיט זיי, פרעגט דער זוהר הקדוש, אויב אַזוי, ווען די אידן וועלן אַרויסגיין פון גּלות, פאַר וועמען וועט זיין דאָס אויסלייזונג, פאַר די אידן, אָדער פאַרן אויבערשטן, ווייל אין גּלות.

ענטפערט דער זוהר הקדוש, נאָר, מיר האָבן דאָס שוין ערקלערט אין עטליכע פּסוקים, און אַזוי אויך דאָ, וואָס עס שטייט "לַה' הַיְשׁוּעָה", דאָס מיינט, זיכער וועט זיין אַ ישועה אויך פאַרן אויבערשטן, ווען וועט זיין די ישועה פאַרן אויבערשטן, ווען עס וועט זיין "עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה", דאָס מיינט, אינדערצייט וואָס דער אויבערשטער וועט זיך אומקוקן מיט ברכות אויף די אידן, זיי אַרויסצונעמען פונעם גּלות און גוטס טון פאַר זיי, דעמאָלטס וועט זיכער זיין די הילף פאַרן אויבערשטן, ווייל די שכינה וועט אַרויסגיין פון גּלות, און דעמאָלטס וועט מקוים ווערן וואָס עס שטייט אין פּסוק "עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה", דאָס מיינט אַז די ברכות וועלן זיין איבער די אידן אויף אייביג, אַנדערש ווי עס איז ווען זיי זענען נאָך אין גּלות, און איבערדעם האָבן מיר

תשועת ה׳ ודאי, כי השכינה תצא מן הגלות, ואז יקוים מה שכתוב על עמך ברכתך סלה, פי׳ שהברכות תהיינה על ישראל לעולם, מה שאין כן בעודם בגלות, **וְעַל דָּא תָּנֵינַן** ועל זה למדנו, **דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יֵיתוּב עִמְּהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל מִן גָּלוּתָא** שהקב״ה ישוב עם ישראל מן הגלות, **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זהו שכתוב **וְשָׁב יהו״ה אלהי״ך אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ** והשיב את שבותך לא כתיב, אלא ושב ה׳, שפירושו שהוא גם כן ישוב עם בית ישראל מן הגלות, בב״א.

(רמ״ק ומפרשים) (דף צ ע״ב, ובביאורינו כרך יא עמ׳ תלב-תלג)

ע״י ספירות העומר נטהרים במים העליונים

רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי חִיָּיא, הֲווֹ אָזְלֵי בְּאוֹרְחָא אלו הב׳ חברים היו הולכים בדרך, **אָמַר רַבִּי חִיָּיא** לרבי אבא, **כְּתִיב וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה, מַאי קָא מַיְירֵי** במה מדבר הפסוק, כלומר מה הענין והסוד של ספירת העומר, **אָמַר לֵיהּ** רבי אבא, **הָא אוֹקְמוּהּ חַבְרַיָּיא** הרי כבר ביארו החברים טעמו במדרשים, **אֲבָל** עתה נפרש בזה האופן, כי **תָּא חֲזֵי, יִשְׂרָאֵל כַּד הֲווֹ בְּמִצְרַיִם הֲווֹ בִּרְשׁוּתָא אָחֳרָא** בא וראה, בני ישראל כשהיו במצרים היו ברשות הסטרא אחרא, **וַהֲווֹ אֲחִידָן בְּמִסְאֲבוּתָא** והיו נאחזים בטומאה, כי נטמאו בטומאת מצרים בכשפים ובעבודה זרה, לכן היו ברשות הסטרא אחרא בגוף ובנפש, **כְּאִתְּתָא דָּא כַּד הִיא יָתְבָא בְּיוֹמֵי דִּמְסָאֲבוּתָא** כאשה זו כשהיא יושבת בימי טומאתה.

בָּתַר דְּאִתְגְּזָרוּ אחר שנימולו בערב פסח, **עָאלוּ בְּחוּלָקָא קַדִּישָׁא דְּאִקְרֵי בְּרִית** נכנסו בחלק הקדוש הנקרא ברית, שהיא סוד המלכות (ולק אמר שנפרעו ממרה נכנסו נמדת היסוד), **כֵּיוָן** (דף צז ע״ב) **דְּאִתְאַחֲדוּ בֵּיהּ** כיון שנאחזו במלכות, **פְּסַק מִסְאֲבוּתָא מִנַּיְיהוּ** נפסקה הטומאה מהם, כי פירשו עצמם מכל צד טומאה שהיתה דבוקה בהם, (כמחז״ל (רש״י שמות יג ו) על הפסוק (שם פסוק כא) משכו וקחו, משכו ידיכם מעבודה זרה), **כְּדָא אִתְּתָא כַּד פַּסְקוּ מִנָּהּ דְּמֵי מִסְאֲבוּתָא** כאשה זו כשפסקו ממנה דמי טומאתה.

אידיש

געלערנט, אַז דער אויבערשטער וועט זיך צוריקקערן מיט די אידן פונעם גלות, דאס איז וואס עס שטייט אין פסוק "וְשָׁב ה׳ אֱלֹקֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ", און דער אויבערשטער דיין גאט וועט צוריקקערן דיין וואנדערונג און ער וועט זיך דערבארימען אויף דיר, און עס שטייט נישט "וְהֵשִׁיב אֶת שְׁבוּתְךָ", און ער וועט מאכן צוריקקערן דיין וואנדערונג, נאר "וְשָׁב ה׳", דאס מיינט אַז אויך ער אַליין וועט זיך צוריקקערן צוזאמען מיטן אידישן הויזגעזינד פונעם גלות, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן.

דורכן צײַלן סְפִירַת הָעוֹמֶר ווערט מען ריין דורך די מַיִם הָעֶלְיוֹנִים

רַבִּי אַבָּא און רַבִּי חִיָּיא זָענען געגאנגען אין וועג, האט רַבִּי חִיָּיא געזאגט צו רַבִּי אַבָּא, עס שטייט אין פסוק "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה", און איר זאלט צײַלן פאר אײַך פון אויפצומארגנס פונעם יום טוב, פונעם טאג וואס איר וועט ברענגען דעם מעסטל וואס מען הײַבט אויף, פון וואס רעדט דער פסוק, דאס מײַנט, וואס איז דער ענין און דער סוד פון סְפִירַת הָעוֹמֶר, האט רַבִּי אַבָּא געזאגט צו אים, די חֲבֵרִים האבן דאך שוין ערקלערט דער טעם דערפון אין די מִדְרָשִׁים, אָבער יעצט וועלן מיר עס ערקלערן אויפן פאלגנדן אופן, קום און זע, ווען די אידישע קינדער זענען געווען אין מִצְרַיִם, זענען זײַ געווען אינעם רשות פון די סִטְרָא אַחֲרָא, און זײַ זענען געווען אָנגעהאלטן אין די טוּמְאָה, ווײַל זײַ זענען טמא געווארן אין טומאת מִצְרַיִם מיט כישוף און מיט עֲבוֹדָה זָרָה, דעריבער זענען זײַ געווען אינעם רשות פון די סִטְרָא אַחֲרָא בְּגוּף וּבְנֶפֶשׁ, אַזוי ווי די פרוי וועלכע זי זיצט אין אירע טעג פון טומאה.

נָאכְדֶעם וואס זײַ זענען געמלעט געווארן אום ערב פֶּסַח, זענען זײַ אַרײַנגעקומען אינעם הײַליגן טײַל וואס ווערט אָנגערופן בְּרִית, וואס דאס איז דער סוד פון די בְּחִינָה פון מַלְכוּת (און נאר נאכדעם וואס מען האט זײַ געמאכט פְּרִיעָה אין מָדָה, זענען זײַ אַרײַנגעגאנגען אינעם מִדַּת הַיְסוֹד), ווײַבאלד זײַ זענען געווארן אָנגעהאלטן אין די בְּחִינָה פון מַלְכוּת, האט זיך אויפגעהערט פון זײַ די טוּמְאָה, ווײַל זײַ האבן זיך אָפּגעשײַדט פון יַעֲדָע זײַט פון טוּמְאָה וואס איז געווען אָנגעקלעבט אין זײַ (אַזוי ווי חַז״ל זאגן (רש״י שמות יב ו) אויפן פסוק (שם פסוק כא) מִשְׁכוּ וּקְחוּ, דאס מײַנט מִשְׁכוּ יְדֵיכֶם מֵעֲבוֹדָה זָרָה, ציט אַוועק אײַערע הענט פון עֲבוֹדָה זָרָה),

בָּתַר דְּאִתְפְּסָקוּ מִנָּהּ אחר שפסקו ממנה, **מַה כְּתִיב וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים** ואחר תטהר, **אוּף הָכָא** אף כאן בצאת ישראל ממצרים, **כֵּיוָן דְּעָאלוּ בְּחוּלְקָא קַדִּישָׁא** כיון שנכנסו בחלק הקדוש של המלכות על ידי המילה, **פְּסְקָא מְסָאֲבוּ מִנַּיְיהוּ** פסקה הטומאה מהם, **וְאָמַר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** לישראל, **מִכָּאן וּלְהָלְאָה חוּשְׁבָּנָא לְדַכְיוּתָא** מכאן ולהלאה צריכים לעשות חשבון ולמנות ימי הספירה לטהרה. [וכו׳]

הנה **הָתָם וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים** שם בנדה די לה לספור שבעת ימי טהרה, **הָכָא** אבל כאן כתוב וספרתם לכם **שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת**, ויש לשאול **אַמַּאי שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת** למה כאן צריכים ישראל לספור שבע שבתות שהם מ״ט ימים, ומשיב **בְּגִין לְמִזְכֵּי לְאִתְדַּכְּאָה בְּמַיִין דְּהַהוּא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק** כדי לזכות להטהר במימי החסד של הנהר שהוא הבינה שנמשך ויוצא מימיו בלי הפסק, **וְאִקְרֵי מַיִם חַיִּים** ומימי חסדיה נקראים מים חיים, וזהו הטעם שצריכים לספור מ״ט ימים, כדי להגיע לליל שבועות ולזכות להטהר במימי החסד של בינה היוצאים ממ״ט שעריה. (דף צז ע״א-ע״ב, ובביאורינו כרך יא עמ׳ תקכא-תקכג)

רשב״י ביטל את כח החיצונים, והגזירה בוטלה

מִי מוֹשֵׁל בְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּבְיָכוֹל צַדִּיק, דהיינו **דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גָּזִיר וְאִיהוּ מְבַטֵּל** הקב״ה גוזר גזרה למעלה והצדיק מבטלה למטה.

כְּגוֹן רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי שהיה בדורו הצדיק יסוד עולם, **דְּיוֹמָא חַד הֲוָה יָתִיב אַבָּבָא דְּתַרְעָא דְּלוּד** כי יום אחד היה יושב בפתח שער של העיר לוד, **זָקֵף עֵינוֹי חָזָא שִׁמְשָׁא דְּנָהִיר, וְאִסְתִּים נְהוֹרָא תְּלַת זִמְנִין** הגביה את עיניו וראה שהשמש שהיה מאיר, ונסתם אורו שלש פעמים, להראות על גזרה שנגזרה ונתלתה שלשים יום כדלקמן,

אידיש

אַזוֹי ווי די פְּרוֹי וָוען עֶס הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעהֶערט פוּן אִיר די בְּלוּטן פוּן אִיר טוּמְאָה.

נָאכְדֶעם וָואס עֶס הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעהֶערט פוּן אִיר, וָואס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק, "וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר", אוּן זִי זָאל צֵיילֶן פַּאר אִירְטְוֶועגֶן זִיבֶּן טָעג אוּן דֶערְנָאךְ וֶועט זִי וָוערֶן רֵיין, אַזוֹי אוֹיךְ דָא, וָוען די אִידן זֶענֶען אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען פוּן מִצְרַיִם, ווי נָאר זֵיי זֶענֶען אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען אִינֶעם הֵיילִיגֶן טֵייל פוּן די בְּחִינָה פוּן מַלְכוּת, דּוּרְכְּן מִילָה, הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעהֶערט די טוּמְאָה פוּן זֵיי, אוּן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעזָאגְט צוּ די אִידן, פוּן יֶעצְט אוּן וַוייטֶער דַארְף מֶען מַאכְן אַ חֶשְׁבּוֹן אוּן צֵיילֶן די טָעג פוּן די סְפִירָה, צוּ רֵיין וָוערֶן. [וְכוּ׳]

דָארְט בַּיי נִדָּה, אִיז גֶענוּג פַּאר אִיר צוּ צֵיילֶן זִיבֶּן טָעג פוּן טָהֳרָה, אָבֶּער דָא זָאגְט דֶער פָּסוּק "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת", אִיר זָאלְט צֵיילֶן פַּאר אַייךְ זִיבֶּן וָואכְן, אִיז שְׁוֶוער, פַּארְוָואס דָא דַארְפְן די אִידן צֵיילֶן זִיבֶּן וָואכְן וָואס דָאס אִיז נַיין אוּן פֶערְצִיג טָעג, עֶנְטְפֶערְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, דָאס אִיז כְּדֵי צוּ זוֹכֶה זַיין צוּ רֵיין וָוערֶן אִין די חֶסֶד וַואסֶערְן פוּנֶעם טַייךְ וָואס דָאס אִיז די בְּחִינָה פוּן בִּינָה, וָואס זַיינֶע וַואסֶערְן צִיעֶן זִיךְ אוּן קוּמֶען אַרוֹיס אָן אוֹיפְהֶער, אוּן די וַואסֶערְן פוּן אִירֶע חֲסָדִים וָוערֶן אָנְגֶערוּפְן "מַיִם חַיִּים", לֶעבֶּעדִיגֶע וַואסֶערְן, אוּן דָאס אִיז דֶער טַעַם פַּארְוָואס מֶען דַארְף צֵיילֶן נַיין אוּן פֶערְצִיג טָעג, וַוייל דָאס אִיז כְּדֵי אָנְצוּקוּמֶען צוּם נַאכְט פוּן שָׁבוּעוֹת אוּן זוֹכֶה זַיין צוּ רֵיין וָוערֶן אִין די חֶסֶד וַואסֶערְן פוּן בִּינָה, וָואס קוּמֶען אַרוֹיס פוּן אִירֶע נַיין אוּן פֶערְצִיג טוֹיעֶרְן.

לְל״ג בָּעוֹמֶר

רַשְׁבִּ״י הָאט צוּשְׁטֶערְט דֶעם כֹּחַ פוּן די חִיצוֹנִים.

אוּן די גְּזֵירָה אִיז צוּשְׁטֶערְט גֶעוָוארְן

וָוער גֶעוֶועלְטִיגְט אִינֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטֶן, כִּבְיָכוֹל, דֶער צַדִּיק, דָאס הֵייסְט אַז דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער מַאכְט אַ גְּזֵירָה אוֹיבְן, אוּן דֶער צַדִּיק אִיז עֶס מְבַטֵּל דָא אוּנְטֶן.

אַזוֹי ווי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי, וָואס אִין זַיין דּוֹר אִיז עֶר גֶעוֶועזֶן דֶער צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, וַוייל אֵיין טָאג אִיז עֶר גֶעזֶעצְן בַּיים טוֹיעֶר פוּן די שְׁטָאט לוֹד, הָאט עֶר אוֹיפְגֶעהוֹיבְן זַיינֶע אוֹיגֶן אוּן עֶר הָאט גֶעזֶען ווי דֶער זוֹן הָאט גֶעלוֹיכְטֶן, אוּן זַיין לִיכְטִיגְקֵייט אִיז פַּארְשְׁטָאפְּט גֶעוָוארְן דְּרֵיי מָאל, צוּ וַוייזֶן אַז עֶס אִיז גִּגְוַר גֶעוָוארְן אַ גְּזֵרָה, נָאר די גְּזֵרָה אִיז גֶעבְּלִיבְן הֶענְגֶען דְּרֵייסִיג טָעג, אַזוֹי ווי עֶס שְׁטֵייט וַוייטֶער, בִּיזְדֶערְוַוייל אִיז דֶער לִיכְטִיגְקֵייט פוּן דֶער זוֹן גֶעוָוארְן נָאכְמֶער

אַדְּהָכִי אִתְּחַשָּׁךְ נְהוֹרָא בין כך נחשך אור השמש ביותר, **וְאִתְחַזֵּי בֵּיהּ בְּשִׁמְשָׁא אוּפְּמָא וִירוֹקָא** ונראה בשמש מראה שחור המורה על התעוררות הדינים, ומראה ירוק להראות ביטולם בבקשת רחמים.

אָמַר לֵיהּ רבי שמעון **לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ, תָּא אַבָּתְרָאי בְּרִי וְנֶחֱמֵי** בא בני אחרי ונראה סיבת החשכת אור השמש, **דְּהָא וַדַּאי גְּזֵרָה אִתְגְּזַר לְעֵילָּא** כי ודאי נגזרה איזו גזרה למעלה, **וְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי לְאוֹדָעָא לִי** והקב"ה רוצה להודיע לי, **דְּוַדַּאי תְּלָתִין יוֹמִין תַּלְיָא הַהוּא מִלְּתָא דְּאִתְגְּזַר לְעֵילָּא** כי בודאי שלשים יום תלוי למעלה הדבר הנגזר, **וְלָא עָבִיד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּאוֹדְעֵיהּ לְצַדִּיקַיָּיא** ואין הקב"ה מקיים את הגזרה למטה עד שמודיע אותו לצדיקים, **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זהו שכתוב **כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אדנ"י אלהי"ם דָּבָר, כִּי אִם גָּלָה סוֹדוֹ אֶל עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים** ורמז לשלשים יום במלת "כי" שגימטריא שלשים.

עַד דַּהֲווֹ אָזְלֵי עָאלוּ בְּהַהוּא כֶּרֶם בעוד שהיו הולכים נכנסו בכרם אחד, **חָמוּ חַד חִוְיָא דַּהֲוָה אָתֵי וּפוּמֵיהּ פְּתִיחָא** ראו נחש אחד שהיה בא ופיו היה פתוח, שהיה שליח מהס"מ שהוא הנחש העליון, **וּמְלַהֲטָא בְּאַרְעָא בְּעַפְרָא** והיה מלהט אש בארץ בתוך העפר, המורה שרוצה לפעול דין בעולם, **אִשְׁתְּנִיק רַבִּי שִׁמְעוֹן** ניער רבי שמעון את בגדיו, **וְקַטְפָּר יְדוֹי בְּרֵישֵׁיהּ דְּחִוְיָא** והכה בידיו בראשו של הנחש, **שָׁכִיךְ חִוְיָא** נשקט הנחש, **מָאִיךְ פּוּמֵיהּ** והשפיל פיו למטה, **וְחָמָא לִישָׁנֵיהּ מַרְחִישׁ** וראה את לשונו כאילו מדבר בלחש.

אָמַר לֵיהּ רבי שמעון להנחש, **חִוְיָא חִוְיָא** נחש נחש שאתה שליח מנחש העליון, **זִיל וְאֵימָא לְהַהוּא חִוְיָא עִלָּאָה** לך ואמור לנחש העליון, שהוא הנחש הקדמוני שהוא הס"מ, **דְּהָא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי בְּעָלְמָא שְׁכִיחַ** כי רבי שמעון נמצא בעולם שהוא יכול לבטל את הגזרות, **עָיְילֵיהּ לְרֵישֵׁיהּ לְחַד נוּקְבָא דְּעַפְרָא** הכניס הנחש את ראשו לנקב אחד שהיה בעפר ונכנס שם, **אָמַר** רבי שמעון, **גּוֹזֵר אֲנָא כְּשֵׁם דְּתַתָּאָה אִתְחֲזָר לְנוּקְבָא דְּעַפְרָא** אני גוזר

אידיש

טונקל, און עס האט זיך געוויזן אינעם זון אַ שְׁוַוארצן קאליר, וואס דאס ווייזט אויף אַן ערוועקונג פון דינים, און אַ גרינע קאליר, צו ווייזן אַז עס וועט בטל ווערן דורכן בעטן רחמים.

האט רבי שמעון געזאגט צו זיין זון רבי אלעזר, קום מיין זון נאך מיר, און מיר וועלן זען די זאך פארוואס די ליכטיגקייט פון דער זון איז פארטונקלט געווארן, ווייל זיכער איז גגזר געווארן עפעס אַ גזרה אויבן, און דער אויבערשטער וויל עס מיר לאזן וויסן, ווייל זיכער פאר דרייסיג טעג טוט אויבן העגנען דער זאך וואס מען האט גוזר געווען, און דער אויבערשטער איז נישט מקיים די גזרה אונטן ביז ער טוט צום ערשט לאזן וויסן די צדיקים, דאס איז וואס עס שטייט אין פסוק "כי לא יעשה ה' אלקים דבר, כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים", ווייל דער אויבערשטער דער גאט וועט נישט טון קיין זאך, נאר אויב ער האט צום ערשט אנטפלעקט זיין סוד צו זיינע קנעכט די נביאים, און אַ רמז צו די דרייסיג טעג געפינט זיך אין די וואָרט "כי" וואס באטרעפט דרייסיג.

ווילאנג זיי זענען געגאנגען, זענען זיי אַריינגעגאנגען אין אַ ווייגנארטן, האבן זיי געזען אַ שלאנג וואס איז געקומען און זיין מויל איז געווען אָפן, וואס ער איז געווען אַ שליח פונעם סמ"ך מ"ם וואס ער איז דער נחש העליון, און ער האט געפלאמט מיט פייער אין דער ערד צווישן די שטויב, וואס דאס ווייזט אַז ער וויל פועל'ן דין אויף דער וועלט, האט רבי שמעון אָפּגעשאקלט זיינע קליידער, און ער האט געקלאפט מיט זיינע הענט אויפן קאפ פונעם שלאנג, איז דער שלאנג שטיל געווארן, און האט אַראָפּגעלאזט זיין מויל אויף אַראפ, און מען האט געזען זיין צונג אַזוי ווי ער רעדט שטיל.

האט רבי שמעון געזאגט צום שלאנג - שלאנג, וואס דו ביסט אַ שליח פונעם נחש העליון, גיי און זאג צום נחש העליון, וואס ער איז דער נחש הקדמוני וואס ער איז דער סמ"ך מ"ם, אַז רבי שמעון געפינט זיך אויף דער וועלט, וואס ער קען מבטל זיין די גזרות, האט דער שלאנג אַריינגעלייגט זיין קאפ אין אַ לאך וואס איז געווען אין דער ערד און ער איז דארט אַריינגעגאנגען, האט רבי שמעון געזאגט, איך בין גוזר, אַז אַזוי ווי דער נחש התחתון האט זיך צוריקגעקערט צו זיין לאך אין דער ערד, אַזוי אויך זאל דער נחש העליון דער סמ"ך מ"ם זיך צוריקקערן צום לאך פונעם תהום רבה וואס

כשם שנחש התחתון חזר לחור שלו שבעפר, **כֵּן עִלָּאָה יִתְחַזֵּר לְנוּקְבָּא דִּתְהוֹמָא רַבָּא** כמו כן הנחש העליון הס"מ יחזור לנקב של תהום רבה ששם הוא מקומו, ולא יקטרג עוד בעולם.

רָחִישׁ רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּצִלּוֹתָא התפלל רבי שמעון תפלה בלחש, עם רבי אלעזר בנו, **עַד דַּהֲווֹ מְצַלֵּי** עד שהיו מתפללים, **שָׁמְעוּ חַד קָלָא** שמעו קול כרוז מלמעלה, שאמר **פּוּתְקָרָא דְּקִיטְפָּא** קבוצת החיצונים הממונים על הכריתה וההיזק, **עוּלוּ לְאַתְרַיְיכוּ** תכנסו למקומכם, כי אין לכם עוד שליטה בעולם, **קַטְפִּירָא דְּבוּרְיָינֵי לָא שָׁרָאן בְּעָלְמָא** הקשר של הבריונים שהם בעלי דינים אינם יכולים עוד לשרות בעולם, **דְּהָא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי בָּטִיל לוֹן** כי רבי שמעון ביטל את כחם שלא ישלטו עוד.

ואמר עוד קול הכרוז **זַכָּאָה אַנְתְּ רַבִּי שִׁמְעוֹן דְּמָארָךְ בָּעֵי בִּיקָרָךְ עַל כָּל בְּנֵי עָלְמָא** אשריך רבי שמעון שהקב"ה רוצה בכבודך יותר מכל בני העולם, כי **בְּמֹשֶׁה כְּתִיב וַיְחַל מֹשֶׁה** את פני ה' אלהי"ו, ואמרו חז"ל (עי' נסמ"ל פמ"ג ד) **דְּמַשְׁמַע דְּאָחִיד לֵיהּ פַּרְגּוֹדָא** שמשמע שאחז את הפרגוד של מעלה בלימוד זכות אמתית על ישראל עד שביטל את הגזרה, ודריש ויחל לשון מתוק (עיין מנחות דף פז ע"א ונרש"י ד"ה רב אשי), כלומר שהמתיק את מרירות הגזרה למתוק, **וְאַנְתְּ רַבִּי שִׁמְעוֹן גּוֹזֵר וְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיֵּים** ואתה רבי שמעון גוזר והקב"ה מקיים את גזרתך, **הוּא גּוֹזֵר וְאַנְתְּ מְבַטֵּל** ומה שהוא גוזר אתה מבטל.

אַדְּהָכִי חָמָא דְּנָהִיר שִׁמְשָׁא וְאִתְעֲבָר הַהוּא אוּפָמָא בין כך ראה רבי שמעון שהאיר השמש ועבר ממנו השחרות ההיא, **אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן** לרבי אלעזר בנו, **וַדַּאי הָא עָלְמָא אִתְבַּסָּם** ודאי כי העולם נתבסם ונמתק, כלומר שנתבטלה הגזרה. (רמ"ק ומק"מ והגהות ד"א ומילוי אורות) (ויקרא דף טו ע"א, ובביאורינו כרך י עמ' קסד-קסז)

אידיש

דאָרט אין זַיין אָרט, און עֶר זָאל מֶער נִישְׁט מְקַטְרֵג זַיין אוֹיף דֶער וֶועלְט.

האָט רַבִּי שִׁמְעוֹן מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען אַ תְּפִלָּה שְׁטִילֶערהֵייט, צוזַאמֶען מיט זַיין זוּן רַבִּי אֶלְעָזָר, וויילאַנג זֵיי הָאבֶּן גֶעדאַוונט, הָאבֶּן זֵיי גֶעהֶערט אַ קוֹל פוּן אוֹיבֶן וָואס רוּפט אוֹיס, דִּי גְרוּפָּע פוּן דִּי חִיצוֹנִים וָואס זֶענֶען גֶעשְׁטֶעלְט אוֹיפְן פַארשְׁנַיידן און אוֹיפְן שֶׁעדִיגן, גֵייט אַרַיין אין אַיינֶער אָרט, וַויל אִיר הָאט מֶער נִישְׁט קַיין שְׁלִיטָה אוֹיף דֶער וֶועלְט, דֶער קֶשֶׁר פוּן דִּי בֵּיזְוַוילִיגֶע וָואס זֵיי זֶענֶען דִּי בַּעֲלֵי דִּינִים, קֶענֶען מֶער נִישְׁט רוּעֶן אוֹיף דֶער וֶועלְט, וַויל רַבִּי שִׁמְעוֹן הָאט צוּשְׁטֶערט זַייעֶר כֹּחַ אַז זֵיי זָאלְן מֶער נִישְׁט גֶעוֶועלְטִיגן.

און דֶער קוֹל הָאט וַוייטֶער אוֹיסגֶערוּפְן, וואוֹיל אִיז דִּיר רַבִּי שִׁמְעוֹן, וָואס דֶער אוֹיבֶּערשְׁטֶער וויל אין דַיין כָּבוֹד מֶער וִוי אַלֶע מֶענְטשְׁן פוּן דֶער וֶועלְט, וַויל בַּיי מֹשֶׁה שְׁטֵייט אין פָּסוּק "וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹקָיו", און מֹשֶׁה הָאט גֶעבֶּעטְן פַארְן פָּנִים פוּנֶעם אוֹיבֶּערשְׁטְן זַיין גָאט, און חַז"ל הָאבֶּן גֶעזָאגְט, אַז עֶס אִיז מַשְׁמַע אַז עֶר הָאט אָנגֶעהַאלְטְן דֶעם פַּרְגוֹד שֶׁל מַעְלָה דוּרְך אַן אֶמֶת'ע לִמּוּד זְכוּת אוֹיף דִּי אִידְן, בִּיז עֶר הָאט צוּשְׁטֶערט דִּי גְזֵרָה, און מֶען דַרְשֶׁ'נְט דֶעם וָוארְט וַיְחַל אַ לָשׁוֹן פוּן זִיס מַאכְן, דָאס מֵיינְט אַז עֶר הָאט זִיס גֶעמַאכְט דֶעם בִּיטֶערנִיש פוּן דִּי גְזֵרָה און עֶס זִיס גֶעמַאכְט, און דוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן טוּסְט גּוֹזֵר זַיין און דֶער אוֹיבֶּערשְׁטֶער אִיז מְקַיֵּים דַיין גְזֵרָה, עֶר אִיז גּוֹזֵר און דָאס וָואס עֶר אִיז גּוֹזֵר טוּסְטוּ מְבַטֵּל זַיין.

בִּיזְדֶערוַוייל הָאט רַבִּי שִׁמְעוֹן גֶעזָאגְן אַז דֶער זוּן הָאט גֶעלוֹיכְטְן און אָט דִּי שְׁוַוארְצְקַייט אִיז אַוֶועקגֶעגַאנגֶען דֶערפוּן, הָאט רַבִּי שִׁמְעוֹן גֶעזָאגְט צוּ זַיין זוּן רַבִּי אֶלְעָזָר, זִיכֶער אִיז דֶער וֶועלְט גֶעוָוארְן גֶעשְׁמַאק און אִיז זִיס גֶעוָוארְן, דָאס מֵיינְט אַז דִּי גְזֵרָה אִיז צוּשְׁטֶערט גֶעוָוארְן.

סעיל ה"ג בעמוד תשפ"ב

1 צו באקומען דעם גליון יעדע וואך שיקט א אימייל צו: 3022233@gmail.com פרשת אמור תשפ"ב

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ" ע"פ "מָתוֹק מִדְּבַשׁ" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

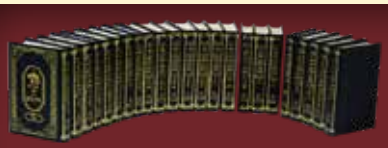

קלענערע סעט – מהדורת ר' הערשל וועבער (In 7/5)

גרויסע סעט (In 9.5/6.5)

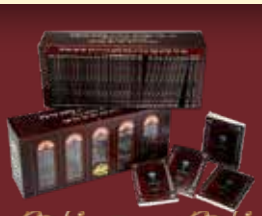

"ובלכתך בדרך"
פארמאט
70 כרכים
מהדורת ר' יוסף צבי בערגער
(6.5/4.5 In)

פאר דעליווערי רופט:
845.664.5168